

**QORTI ĊIVILI
(SEZZJONI FAMILJA)**

**ONOR.IMHALLEF
JACQUELINE PADOVANI GRIMA LL.D., LL.M. (IMLI)**

Seduta ta' nhar it-18 ta' Frar 2021

Rikors Numru : 358/2020 JPG

Kawza Numru : 17

JM

Vs

MM

Il-Qorti:

Rat ir-rikors ta' JM, datat 16 ta' Ottubru 2020, a fol 1 et seqq., li jaqra hekk:

Illi l-partijiet izzewgu fit- tnejn u ghoxrin ta' Frar tal-elfejn u tlieta (22.02.2003) fir-Registru taz-Zwieg il- Belta Valletta hekk kif jidher f' Att taz-Zwieg numru 18/2003 hawn anness u mmarkat bhala 'Dok A';

Illi l-partijiet minn dan iz-zwieg kellhom tifla, TM, li illum ghandha X- il sena skond ic-certifikat tat-twelid hawn anness u immarkat bhala 'Dok B';

Illi l-partijiet ilhom legalment separati b' kuntratt redatt minn Nutar Dottor Jean Carl Debono datat ghaxra ta' Marzu tas-sena elfejn u sittax (10.03.2016) (ara hawn anness u mmarkat bhala 'Dok C') illi juri li l-partijiet ilhom separati legalment ghal dawn l-ahhar erba' (4) snin;

Illi m' hemm l-ebda prospett ragonevoli ghal rikonciljazzjoni bejniethom stante illi minbarra li l-partijiet ilhom erba' (4) snin mifrudin, illum ghandhom hajja totalment separati minn xulxin u sahsitra ffurmaw rabtiet ma' persuni ohra;

Illi m' hemm l-ebda manteniment dovut f' dan l-istadju stante li l-partijiet iddekkadew definittivament ghal kull jedd taghhom li jitolbu u/jew jircievi manteniment minghand xulxin u dan skond l-anness kuntratt ta' separazzjoni personali (ara klawnsola 1 u 2 f' pagna 4 tal-kuntratt);

Illi huwa dejjem hallas l-manteniment tal-minuri lill-konvenuta peres li kienet qed tghix maghha sa Mejju 2020.

Illi f' Gunju 2020 huwa ghamel talba ghall-medjazzjoni quddiem din l-Onorabbli Qorti biex jigi emendat il-kuntratt ta' separazzjoni fir-rigward ta' access u manteniment tal-minuri (ara Dok 'D');

Illi tali talba ghall-medjazzjoni ghada pendent;

Illi f' istess jum li ghamel it-talba ghall-medjazzjoni hu intavola rikors b' urgenza quddiem din l-Onorabbli Qorti biex l-minuri jkollha access liberu ghall-partijiet, li hu ma jibqax jghaddi l-manteniment lill-minuri stante li din kienet bdiet tghix permanentement mieghu u li minflok l-manteniment tghaddih il-konvenuta direttament lil binthom TM (ara Dok 'E');

Illi it-talbiet tal-attur gew milqghuha minn din l-Onorabbli Qorti b' digriet tas- 7 ta' Lulju, 2020 li qed jigi anness u immarkat 'Dok F';

Illi d-digriet tas-7 ta' Lulju, 2020 minn din l-Onorabbli Qorti qed jigi segwit mill-konvenuta;

Illi il-konvenuta MM, fis-26 ta' Awwissu, 2020 ghamlet rikors biex il-manteniment li hi taghti lil-minuri jigi varjat li qed jigi anness u immarkata 'Dok G';

Illi ir-rikorent irrisponda ghar-rikors ta' MM fejn elenka ir-ragunjiet l-ghaliex tali talba kellha tigi rifjutata minn din l-Onorabbli Qorti. Ir-risposta qed tigi annesa u immarkata 'Dok H';

Illi din l-Onorabbli Qorti f' digriet tad-9 ta' Settembru 2020 cahdet it-talba tar-rikorrenti MM ghal-uhud mir-ragunijiet li kien issollewa l-attur. Digriet anness u

immarkat 'Dok H';

Illi l-konvenuta MM qed tottempera ruha mal-ordnijiet tal-Qorti u qed tghaddi l-manteniment lill-bintha minuri TM;

Illi dawn il-fatti hawn fuq imsemmija jissudisfaw il-kundizzjonijiet kollha mehtiega ghall-ksib tad-divorzju skond l-Artikolu 66B tal-Kodici Civili, Kap 16 tal-Ligijiet ta' Malta;

Ghaldaqstant umilment titlob bir-rispett lil din l-Onorabbli Qorti sabiex;

- 1. Tippronunzja l-hall taz-zwieg li gie iccelebrat nhar it-tnejn u ghoxrin ta' Frar tal-elfejn u tlieta (22.02.2003) fir-Registru taz-Zwieg il-Belt Valletta bejn il-partijiet;*
- 2. Tordna lir-Registratur tal-Qrati sabiex fiz-zmien imholli ghaldaqsekk mill-istess Qorti javza lid-Direttur tar-Registru Pubbliku bil-hall taz-zwieg tal-partijiet biex dan jigi registrat fir-Registru Pubbliku.*

Bl-ispejjez.

Rat li l-atti tar-rikors promotur, d-digriet u l-avviz tas-smiegh gew debitament notifikati skond il-ligi;

Rat ir-risposta ta' MM datata 24 ta' Novembru 2020, a fol 38, li taqra hekk:

- 1. Illi l-esponenti tikkontendi illi huwa minnu li l-partijiet ilhom iktar minn erba' snin isseparati u li bejniethom m'hemm l-ebda cans ta' rikonciljazzjoni.*
- 2. Illi effettivamente l-esponenti taqbel ukoll illi l-ebda manteniment m'huwa dovut lill-parti jew ohra fir-rigward tal-minuri TM u kwindi l-kundizzjonijiet rikjesti mil-ligi huma lkoll sodisfatti ghall-ottjeniment tad-divorzju.*
- 3. Illi l-esponenti titlob umilment illi din l-Onor. Qorti jogħgobha tordna illi l-esponenti tkun tista' tirriverti lura għal kunjomha xebba u cioè' M.*

4. Illi finalment l-esponenti topponi għall-ispejjez tal-proceduri odjerni u titlob li l-istess jigu akkollati lir-rikorrent.

Tant għandha x'tissottometti l-esponenti f'dan l-istadju.

Ezaminat ix-xhieda bil-gurament;

Rat id-dokumenti ezebiti u l-atti kollha tal-kawza;

Rat l-Artikoli 66A, 66B u 66C tal-Kapitolu 16 tal-Ligijiet ta' Malta;

Ikkonsidrat:

JM xehed (vide affidavit a fol 34) illi huwa kien zzewweg lill-intimata u li minn dan iz-zwieg kellhom tifla, li ghadha minuri. Ikkonferma illi dan iż-żwieg ma irnexxiex u l-partijiet iffirmaw kuntratt ta' separazzjoni konsenswali nhar l-10 ta' Marzu 2016 fl-atti tan-Nutar Dottor Jean Carl Debono. Iddikjara illi wara s-separazzjoni l-affarijiet dejjem osservaw it-termini kollha tal-kuntratt u li issa għaddew erba' snin u t-tnejn li huma għandhom hajja u relazzjonijiet separati. Xehed illi f'Gunju 2020, it-tifla xtaqet li tmur tgħix mieghu minflok tibqa tgħix ma ommha, għal liema sitwazzjoni hu kien intavola ittra ta' medjazzjoni flimkien ma' rikors urgenti sabiex ikun hemm it-tibdil fil-manteniment u kif ukoll fl-access liberu għall-genituri, liema talbiet gew milqugħa mill-Qorti. Għalhekk, l-intimata bdiet tgħaddi il-manteniment lit-tifla, stante li din issa kienet qed tgħix mieghu u b'hekk kulhadd kien qed jirrispetta l-istess digriet. Sostna illi l-medjazzjoni ghadha ma bdiex, u li l-intimata qatgħet kull kuntatt minn mieghu u b'hekk mhux qed ikun jista jgħaddila informazzjoni dwar it-tifla, kif ukoll, naqqset drastikament mill-kuntatt minn mat-tifla. Finalment hu xehed illi wara dawn is-snin kollha separati minn xulxin, huwa talab għad-divorzju.

MM xehdet (vide affidavit fol 40 et seqq.) li hi zzewweget lil attur nhar it-22 ta' Frar 2003 u li minn dan iz-zwieg huma kellhom tifla li ghadha minuri. Iddikjarat illi hi kienet li pprocediet b'separazzjoni personali u b'hekk isseparaw permezz ta' att pubbliku fl-atti tan-Nutar Dottor Jean Carl Debono. Ikkonfermat illi hi taqbel mat-talba tal-attur, cioe għad-divorzju u li permezz tal-istess proceduri tixtieq tirriverti għal kunjom xubitha, cioe M. Ziedet tgħid illi qatt ma kien hemm rikonciljazzjoni bejn il-partijiet u lanqas ma hemm tama tal-istess stante li dawn għandhom hajja

totalment separata minn xulxin.

Sostniet illi skond l-att ta' separazzjoni imsemmi, it-tifla kellha tirisjedi magħha u li dejjem hekk ġara sa din is-sena. Xehdet li fiz-zmien tal-lockdown din is-sena (2020), it-tifla talbitha tmur tqatta' ġimgħa ma' missierha, peress li mill-informazzjoni li kellha, missierha kien qed jaħdem ġimgħa mill-uffiċċju u ġimgħa mid-dar. Ziedet illi dan il-ftehim kien li wara din il-ġimgħa, it-tifla tiritorna magħha u li hi ma kellha ebda diffikulta' li t-tifla tqatta' ġimgħa ma' missierha peress dejjem għamlet mill-ahjar sabiex bintha jkollha relazzjoni tajba ma' missierha. Iddikjarat li wara dik il-ġimgħa, it-tifla qatt ma irritornat lura għandha u li missierha fetaħ proceduri ta' medjazzjoni, fejn gie intavolat r-rikors. Sostniet illi t-tifla giet mitkellma mal-avukat tat-tfal, u l-Qorti tal-Familja ordnat li din it-tifla tmur tirisjedi ma' missierha.

Iddikjarat li hi thoss li tilfet lil din it-tifla sforz it-tixwix zejjed minn naha tal-missier, stante li dan qatt ma ried jaccetta is-separazzjoni u baqa kontinwament jghid li kienet hi li kissret il-familja u anki jghid lit-tifla dwar dan. Xehdet illi bintha dejjem kienet prijorita f'hajjitha u li dejjem ghamlet l-almu tagħha sabiex din it-tifla titrabba f'ambjent ta' familja u li trawwimha f'valuri sodi. Ziedet illi anke ssugeriet biex hi u bintha jattendu għal terapija biex ir-relazzjoni tagħhom ma titkisirx, għal liema suggeriment, l-attur irrisponda li: *“Min ikollu il-problemi mentali jmur għal counseling”*.

Finalment l-intimata xehdet li l-Qorti ordnati illi it-tifla tirisjedi ma' missierha, u hi tghaddi l-manteniment direttament lill-minuri u b'hekk ma hemmx arretrati ta' manteniment da parti tagħha kif ukoll ma hemm ebda arretrati ta' manteniment għas-snin li l-minuri għexet magħha.

Ikkonsidrat:

Rat l-Artikoli 66A u 66B tal-Kapitolu 16 tal-Ligijiet ta' Malta fejn inghad:

66A. (1) Kull wiehed u wahda mill-miżżewġin ikollu l-jedd illi jitlob id-divorzju jew il-hall taż-żwieġ skont kif inhu maħsub f'dan is-Sub-Titolu. Ma jkunx mehtieg illi qabel ma jiġi mitlub id-divorzju, il-miżżewġin ikunu infirdu minn xulxin b'kuntratt jew b'sentenza. [...]

66B. Bla ħsara għad-dispożizzjonijiet li ġejjin ta' dan l-artikolu, id-divorzju ma jistax jingħata hlief b'talba ta' żewġ persuni miżżewġa flimkien jew

ta' wahda minnhom kontra l-oħra, u sakemm il-qorti tkun sodisfatta li:

(a) fid-data li jibdedw il-proċeduri ta' divorzju, il-miżżewġin ikunu għexu mhux flimkien għal perjodu ta', jew perjodi li jammontaw għal, mill-inqas erba' snin matul il-ħames snin minnufih preċedenti, jew ikunu għaddew mill-inqas erba' snin mid-data tas-separazzjoni legali; u

(b) ma hemm l-ebda prospett ragonevoli għal rikonċiljazzjoni bejn il-miżżewġin; u

(ċ) il-miżżewġin u kull wild tagħhom qed jirċievu manteniment adegwat, fejn hu dovut, skont iċ-ċirkostanzi partikolari tagħhom, kif hemm maħsub fl-artikolu 57:

Iżda l-miżżewġin jistgħu f'kull żmien jirrinunzjaw għad-dritt tagħhom ta' manteniment: [...]

Ikkonsidrat:

Jirrizulta sodisfacentement pprovat illi l-partijiet kienu żzewgu nhar it-22 ta' Frar 2003, liema żwieg jgib certifikat numru 161/2003 (vide Dok A, a fol 5) u li minn dan iz-zwieg twieldet tifla li għadha minuri.

Jinsab stabbilit ukoll illi l-partijiet isseparaw legalment permezz ta' kuntratt fl-atti tan-Nutar Dottor Jean Carl Debono, datat 10 ta' Marzu 2016 (vide Dok C, a fol 7 et seqq.), għalhekk jirrizulta illi ilhom legalment separati għal aktar miz-zmienn minn dak rikjesti mill-ligi.

Il-kontendenti ddikjaraw li m'hemmx arretrati ta' manteniment dovut.

Il-Qorti tqis inoltre li ma hemm ebda prospett ragonevoli ta' rikonċiljazzjoni bejn il-partijiet.

Għalhekk jirrizulta illi l-partijiet irnexxielhom jissodisfaw ir-rekwiziti kollha mehtiega mil-ligi sabiex z-zwieg jigi mahlul.

Ghal dawn il-motivi, il-Qorti taqta' u tiddeciedi billi tilqa' t-talbiet, tippronunzja bejn il-partijiet il-hall taz-zwieg, liema zwieg ghandu certifikat numru 161/2003 u tordna lir-Registratur tal-Qrati sabiex, fi zmien moghti mil-Ligi, javza lid-Direttur tar-Registru Pubbliku bid-divorzju tal-partijiet biex dan jigi registrat fir-Registru Pubbliku. Di piu, tordna illi l-intimata tirriverti lura ghal kunjom xhubitha, cioe' M u tordna lid-Direttur tar-Registru Pubbliku sabiex jiehu l-azzjoni mehtiega.

Il-Qorti tordna li l-ispejjez jibqghu bla taxxa bejn il-partijiet.

Moqrija

Mhallef Jacqueline Padovani Grima LL.D. LL.M. (IMLI)

**Lorraine Dalli
Deputat Registratur**